Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXI. – Wydana i rozesłana dnia 7. września 1899.

Treść: M 171. Rozporządzenie w przedmiocie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. sierpnia 1899, tyczącego się należytości od przeniesienia majątku.

171.

Rozporzadzenie Ministrów skarbu i sprawiedliwości z dnia 2. września 1899.

w przedmiocie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. sierpnia 1899, tyczącego się należytości od przeniesienia majatku.

W przedmiocie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. sierpnia 1899, Dz. u. p. Nr. 158, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16. sierpnia 1899, Dz. u. p. Nr. 158, wchodzi w wykonanie od 45. dnia po ogłoszeniu a więc dnia 6. października 1899. Przeto §§. 1 aż do 7, tudzież 9 rozporzadzenia cesarskiego nie stosują się do czynności prawnych, które przyszły do skutku przed dniem 6. października 1899, jakoteż do przeniesień majatku z powodu śmierci, jeżeli otwarcie się spadku nastąpiło przed 6. października 1899.

Wymierzanie należytości od przeniesienia nieruchomości z powodu śmierci poruczone jest wyłącznie Władzom skarbowym (§. 8 rozporządzenia cesarskiego), o ile należytość od dotyczącego spadku nie była jeszcze wymierzona w chwili, gdy rozporządzenie cesarskie zaczęło obowiązywać i to także w tych przypadkach, w których otwarcie się

8. 2.

Postanowienie §. 8. rozporządzenia cesarskiego zawiera w sobie z uchyleniem §. 4 ustawy z dnia 31. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 53 zarządzenie, że do wymierzania należytości od nieruchomego majątku spadkowego, bez względu na wartość i bez względu na to, czy ma być uiszczona należytość od nieruchomości lub czy takowa stosownie do §. 2, l. 1, lit a) rozporządzenia cesarskiego niema być opłacona, przeznaczona jest wyłącznie Władza skarbowa, i że tu bez wyjątku uchyla się uiszczanie należytości zapomocą znaczków stęplowych.

Stosuje się to również wtedy, gdy w spadku znajdują się ruchomości.

W razie przeniesień z powodu śmierci w przypadkach §. 2, l. 1, lit. a) rozporządzenia cesarskiego, można zaniechać składania wykazu spadku (§. 46 ustawy o należytościach), jeżeli wartość nieruchomości nie przewyższa 1000 koron a zarazem cały czysty majątek, który się przenosi, z doliczeniem części składowych majątku w §§. 12, 13 i 14 rozporządzenia cesarskiego wzmiankowanych, sądowi znanych, nie przewyższa tej wartości 1000 koron. Zamiast wykazu spadku winien sąd spadkowy urzędowi do wymierzenia należytości przeznaczonemu przesłać z powołaniem się na §. 2, l. 1, lit. a) rozporządzenia cesarskiego inwentarz spadkowy lub wyjawienie majątku ze skutkiem przysięgi w pierwopisie lub wierzytelnym odpisie, jakoteż dokumenty dołączone dla udowodnienia pozycyi potrącalnych (§. 57 ustawy o należytościach) i uwiadomić go spadku nastąpiło przed dniem 6. października 1899. o przyznaniu spadku. Jeżeli akta sądowe nadesłane

są w pierwopisach, urząd winien akta te zwrócić niezwłocznie sądowi po wypisaniu z nich szczegółów, które mu do jego czynności urzędowej są potrzebne.

Wyłączna właściwość Władzy skarbowej do stwierdzania podstaw wymierzenia, służąca onejże w myśl pierwszego ustępu §. 8 rozporządzenia cesarskiego służy jej także w przypadkach powyższego ustępu.

We wszystkich innych przypadkach zachowywać należy ze względem na §. 16 rozporządzenia cesarskiego, istniejące przepisy o składaniu wykazu spadku.

§. 3.

O czynnościach prawnych, co do których, rości sobie ktoś prawo w myśl §. 2, l. 1, lit. a) rozporządzenia cesarskiego do uwolnienia od należytości, którym podlegają nieruchomości, uwiadamiać również należy urząd do wymierzania należytości przeznaczony celem uznania tego roszczenia.

S. 4.

Do zastosowania dobrodziejstwa w myśl końcowego ustępu §. 1 rozporządzenia cesarskiego nie jest potrzebne ujawnienie w księgach gruntowych poprzedniego otwarcia się spadku.

Przewidziany tam okres dwuletni liczyć należy od dnia, w którym nastąpilo poprzednie otwarcie się spadku, aż do dnia następnego otwarcia się spadku a względnie aż do dnia wykonania następnej czynności prawnej między żyjącymi.

Jeżeli z poprzedniem otwarciem się spadku postąpiono według tych przepisów o należytościach, które istniały zanim rozporządzenie cesarskie weszło w wykonanie, w takim również przypadku wliczyć należy w należytość od następnego przeniesienia ową kwotę, którą według postanowich rozporządzenia cesarskiego należałoby przypisać od poprzedniego przeniesienia.

§. 5.

Przy odstępowaniu posiadania domu lub gruntu w myśl końcowego ustępu §. 2 rozporządzenia cesarskiego wartość tego co jest dożywotnie zastrzeżone na rzecz oddawcy, na rzecz małżonka tego z rodziców, które oddaje lub na rzecz obojga rodziców niepodzielnie, policzyć należy w pięciokrotnej kwocie rocznego świadczenia.

Zastrzeżenia na rzecz rodzeństwa objemcy, jeżeli uczynione są na czas życia jedynej osoby lub kilku osób niepodzielnie, liczyć należy w pięciokrotnej kwocie rocznego świadczenia; jeżeli zaś nczynione są dla kilku osób na czas życia każdej

w szczególności osoby, w pięciokrotnej kwocie świadczenia przypadającego na każdą osobę.

Co się tyczy liczenia wartości zastrzeżeń uczynionych na rzecz innych osób, na przykład na rzecz dzieci rodzeństwa, itp. zatrzymują moc swoją postanowienia §. 16 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

Dobrodziejstwa końcowego ustępu §. 2 rozporządzenia cesarskiego nie zawisają od wartości przenoszonej nieruchomości.

§. 6.

Dla zapobieżania dokuczliwości, która mogłaby wynikać z tego, gdyby tylko o nieznaczną kwotę przekroczono stopień wartości, według którego stosownie do §§. 1 i 2 rozporządzenia cesarskiego. oznacza się stopę procentową należytości, rozporządza się co następuje:

Należytości przepisane w §§. 1 i 2 rozporządzenia cesarskiego wymierzać należy w ten sposób, żeby z wartości nieruchomości podlegającej wyższej stopie procentowej po strąceniu należytości nie została mniejsza kwota, jak z najwyższej kwoty wartości najbliższego niższego stopnia po strąceniu należytości według tego ostatniego stopnia przypadającej.

Jeżeli więc naprzykład w razie przenoszenia stosownie do §. 1, l. 2 rozporządzenia cesarskiego. wartość czyni 20.040 koron, należytość dwuprocentowa tej wartości odpowiednia wynosiłaby 400 koron 80 halerzy. Jednakże z wartości podlegającej wyższej dwuprocentowej należytości, po strąceniu tej należytości nie powinna zostać mniejsza kwota niż ta, któraby została z najwyższej wartości najbliższego niższego stopnia, to jest z 20.000 koron po strąceniu półtora procentowej należytości, która od niej przypada, to jest 300 koron. Zatem należytość wymierzyć należy tylko w tej kwocie, jaką czyni różnica między tą resztą to jest 19.700 koron a wartością 20,040 koron to jest w kwocie 340 kozamiast w kwocie 400 koron 80 halerzy.

§. 7.

Warunki potrzebne według §. 2 rozporządzenia cesarskiego do uzyskania dobrodziejstw pod l. 1 wzmiankowanych, że przenoszona nieruchomość powinna być budynkiem przez właściciela całkiem lub po części używanym (zamicszkałym), lub przeznaczona do celów rolniczych i uprawiana przez samegoż właściciela lub jego rodzinę przy pomocy lub bez pomocy sług lub najemników, odnoszą się do dotychczasowego właściciela nieruchomości a przeto uważa się je za dopełnione, jeżeli oddawca a względnie spadkodawca dotyczącą nie-

dnie aż do dnia otwarcia się spadku w powyższy sposób zamieszkiwał, używał lub uprawiał.

Warunki ustanowione w poprzedzającym ustępie potrzebne sa co do oddawcy a wzglednie spadkodawcy także do uzyskania dobrodziejstw stosownie do §. 2, l. 2 rozporządzenia cesarskiego. Lecz do uzyskania tych dobrodziejstw potrzeba nadto jeszcze, żeby także objemca a względnie dziedzic lub zapisobierca zamieszkiwał, używał lub uprawiał nieruchomość w sposób wyżej wzmiankowany.

Jeżeli tak się nie dzieje w chwili wymierzania należytości, osadzić należy po bacznem rozważeniu wszystkich okoliczności, mianowicie zaś stosunków stanu i zawodu nabywcy, czy tenże ma wolę owa nieruchomość trwale zamieszkiwać, używać lub uprawiać.

§. 8.

Przez wyrażenie "budynek całkiem lub po części używany" podane w §. 2 rozporządzenia cesarskiego, rozumieć należy z reguły używanie (zamieszkiwanie) trwałe chociażby tylko czasowe.

Przeto dobrodziejstw §. 2go rozporządzenia cesarskiego można nie przyznać w takich przypadkach, gdy właściciel z powodów osobistych tylko przemijająco lub czasowo zamieszkuje lub używa budynku będącego przedmiotem przeniesienia naprzykład gdy budynkiem tym jest willa.

Natomiast w razie przenoszenia własności budynków, które z powodów gospodarskich tylko czasowo są zamieszkiwane lub używane na przykład szałasy i chaty pasterskie w górach, tłokarnie, zastosowanie dobrodziejstw §. 2go rozporządzenia cesarskiego nie jest wykluczone.

§. 9.

Okoliczność, że przeniesiona nieruchomość nie może na razie być zamieszkała, używana lub uprawiana w sposób w §. 2 rozporządzenia cesarskiego oznaczony, jedynie z powodu prowadzonej na niej egzekucyi, z powodu nieletności, kurateli lub innych przyniewalających stosunków (np. służby wojskowej, choroby itp.) nie uchyla dobrodziejstw rzeczonego §. 2.

8. 10.

Gdy zachodzi watpliwość, czy się ziszczaja warunki przepisane w §. 2 rozporządzenia cesarskiego, właściwy urząd wymiaru należytości, niezawiśle od obowiązku strony udowodnienia okoliczności uzasadniających uwolnienie od należytości lub zastosowanie jej mniejszego wymiaru, winien z re-

ruchomość, aż do dnia zawarcia kontraktu a wzglę- guły zasięgnąć zdania przełożonego gminy, w której leży dotyczaca nieruchomość, co do stosunków rzewistych, od których zawisa przyznanie dobrodziejstw.

> Jeżeli przełożony gminy odmówi żądanej opinii, lub jeżeli zachodzi wątpliwość co do jego opinii, lub jeżeli urząd z szczególnych powodów uzna za stosowne zaniechać zasięgania opinii urzędu gminnego, można w inny sposób zbadać owe stosunki rzeczywiste na przykład przez przesłuchanie mężów zaufanych lub przez zasiągnięcie zdania innych korporacyj zasługujących na zaufanie na przykład reprezentacyi powiatowych, stowarzyszeń rolniczych powiatowych itp. albo też Władz politycznych.

§. 11.

Podstawe do zastosowania uwolnienia w myśl §. 2, l. 1, lit. a) rozporządzenia cesarskiego stanowi tylko wartość przenoszonej nieruchomości, ogólna zaś wartość przenoszonego czystego majątku nie ma żadnego znaczenia.

§. 12.

Dwie lub więcej osób, które rzecz niepodzielnie nabywają, uważać należy stosownie do ustępu 6, lit. b) uwag wstępnych do taryfy ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, za jedną osobę. Przeto do zastosowania stop procentowych §§. 1 i 2, tudzież uwolnienia w myśl §. 2, l. 1, lit. a) rozporządzenia cesarskiego podstawę dla takich nabytków nie podzielnych stanowi nie wartość dotyczących części idealnych, lecz wartość nieruchomości przez te kilka osób wspólnie nabytej.

Natomiast przy przenoszeniu kilku nieruchomości na kilka osób mocą tej samej czynności prawnej (dziedziczenie), jeżeli każda z tych osób nabywa zupełną własność jednej lub kilku przenoszonych nieruchomości, za podstawę do uwolnienia od należytości a względnie do oznaczenia stopy procentowej należytości służy kwota wartości odpowiadająca nieruchomościom przez każdą w szczególności osobę nabytym.

§. 13.

Jeżeli przedmiotem przeniesienia są nieoddzielone części nieruchomości (części idealne §. 361 p. k. u. c.), za podstawę służy wartość przenoszonych nieoddzielnych części a nie wartość całej nieruchomości, to jest przy oznaczeniu stopy procentowej w myśl §§. 1 i 2 lub przy stosowaniu uwolnienia w myśl §. 2, l. 1, lit. a) rozporządzenia cesarskiego pomija się te części idealne, które nie mają być przeniesione.

§. 14.

Postanowienia rozporządzenia cesarskiego nie naruszają uwolnienia od należytości według 106 pozycyi taryfy B f ustawy o należytościach z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50 i takowe pozostaje w mocy tak co do ruchomego jak i co do nieruchomego majątku spadkowego.

§. 15.

Stosownie do §. 9 rozporządzenia cesarskiego przepisy powszechne ustaw o stęplach i należytościach bezpośrednich stosują się także do przeniesień oznaczonych w §§. 1 aż do 8 rozporządzenia cesarskiego o tyle, o ile to rozporządzenie cesarskie nie przepisuje wyraźnie odstąpienia od tych postanowień powszechnych.

W szczególności więc zachowywać należy co do tych przeniesień:

Przepisy tyczące się obliczania wartości nieruchomości (§§. 50 i n. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, artykuł III ustawy z dnia 7. czerwca 1881, Dz. u. p. Nr. 49, rozporządzenie z dnia 25. stycznia 1884, Dz. u. p. Nr. 18, rozporządzenie z dnia 23. grudnia 1897, Dz. u. p. Nr. 301 i §. 13 ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17):

rozporządzenie cesarskie z dnia 19. marca 1853, Dz. u. p. Nr. 53, lecz z wyłączeniem §. 2, punkt 5, tudzież §§. 3, 4 i 5.

§. 16.

Przepisy o stałych opłatach stęplowych od dokumentów tyczących się czynności prawnych, mających na celu przeniesienie własności nieruchomości, stosują się do przeniesień oznaczonych w §§. 1 aż do 4 i 6 aż do 8 rozporządzenia cesarskiego.

§. 17.

Jeżeli obowiązany do uiszczenia należytości chce w myśl końcowego ustępu §. 10 rozporządzenia cesarskiego uwolnić się od obowiązku opłacenia odsetek w pierwszym ustępie tego paragrafu przepisanych przez złożenie z góry pewnej kwoty na rachunek należytości spadkowej oznaczyć się mającej, winien złożyć tę kwotę w kasie właściwej z zeznaniem złożenia w dwóch egzemplarzach wygotowanem według następującego wzoru:

§. 18.

Uchylają się §§. 1 aż do 11 rozporządzenia Ministrów sprawiedliwości i skarbu z dnia 26. maja 1890, Dz u. p. 93.

§. 19.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie jednocześnie z rozporządzeniem cesarskiem z dnia 16. sierpnia 1899, Dz. u. p. Nr. 158.

Ruber r. w.

Kaizl r. w.